

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

03-04-066s

СИЛАБУС	Міське господарство	
SYLLABUS	Municipal economy	
Шифр за ОП	OK 6	
Code in Degree Programme		
Освітній рівень	магістерський (другий)	
Level of Education	Master's (second)	
Галузь знань	G	Інженерія, виробництво та будівництво
Field of Knowledge		Engineering, manufacturing and construction
Спеціальність	G19	Будівництво та цивільна інженерія
Field of Study		Building and civil engineering
Освітня програма	Міське будівництво та господарство	
Degree Programme	Town planning and development	

РІВНЕ – 2025

Силабус навчальної дисципліни **«Міське господарство»** для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою **Міське будівництво та господарство** спеціальності **192 «Будівництво та цивільна інженерія»**. Рівне. НУВГП. 2025. 11 стор.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/31966/>

Розробник силабусу: **Ткачук О.А.**, професор кафедри міського будівництва та господарства, д.т.н.

Силабус схвалений на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “25” серпня 2025 року

Завідувач кафедри міського будівництва та господарства:

_____ Кочкарьов Д.В., д.т.н., професор.

Керівник освітньої програми

_____ Ткачук О.А., д.т.н., професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІБАД

Протокол № 1 від “ 28 ” серпня 2025 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІБАД:

_____Макаренко Р.М., к.т.н., професор.

Попередня версія силабусу (вказати шифр) 03-04-029s

© НУВГП, 2025

ПРОГРАМА навчальної дисципліни «**Міське господарство**»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Міське будівництво та господарство</i>
Спеціальність	<i>192 «Будівництво та цивільна інженерія»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1-й рік навчання, 1 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>6,5</i>
Лекції:	<i>36 годин - ДФН; 2 годин - ЗФН</i>
Практичні заняття:	<i>30 годин -ДФН; 18 годин - ЗФН</i>
Самостійна робота:	<i>129 години - ДФН; 175 годин - ЗФН</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Екзамен</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)

Лектор

Ткачук Олександр Андрійович, д.т.н., професор кафедри міського будівництва та господарства

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Ткачук_Олександр_Андрійович

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-3036-0010>

o.a.tkachuk@nuwm.edu.ua

Як комунікувати

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

Viber: 0679258805

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Мета: дати студентам теоретичні і практичні знання у формуванні структури міського господарства, в управлінні розвитком, забудовою та функціонуванням міст і підсистем міського господарства.

Завдання: навчити студентів основам формування та управління об'єктами і підсистемами міського господарства, соціально-економічного розвитку населених пунктів.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=792>

Передумови вивчення

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Освітній компонент відноситься до дисциплін фахової підготовки. Його вивчення здійснюється паралельно з іншими фаховими навчальними дисциплінами, а саме: Інженерна підготовка та благоустрій міських територій, Містобудівельні системи і Реконструкція міської забудови

Компетентності

ЗК03 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК06 – Прагнення до збереження довкілля.

СК01 – Здатність інтегрувати спеціалізовані концептуальні знання в галузі будівництва та цивільної інженерії, у поєднанні з дотриманням чинних нормативно-правових документів у сфері архітектури та будівництва, для вирішення складних інженерних задач у широких або мультидисциплінарних контекстах.

СК02 – Здатність до критичного осмислення сучасних проблем у сфері будівництва та цивільної інженерії для розв'язання складних задач професійної діяльності.

СК08 – Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументації до фахівців і нефаківців будівельної галузі.

Програмні результати навчання (ПРН).

Результати навчання (РН)*

РН04. Забезпечувати якість при реалізації об'єктів будівництва та цивільної інженерії (відповідно до спрямування).

РН07. Розробляти заходи з охорони праці та навколишнього середовища при проведенні досліджень та у виробничій діяльності.

РН10. Здатність здійснювати комерційну та економічну діяльність захисту інтелектуальної власності у сфері архітектури та будівництва.

РН11. Управляти складними, непередбачуваними будівельними процесами, які потребують нових стратегічних підходів, включаючи здатність аналізувати та визначати технічний стан пошкоджених будівель, споруд та інженерних мереж і розробляти інноваційні проєкти їх відновлення за спрямуванням міське будівництво та господарство.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовий модуль 1. Принципи формування міського господарства

98 / 18 / 16 / 64 годин (всього / лекції / практичні заняття / самостійна робота)

ТЕМА 1. Поняття, функції та зміст муніципального господарства

Поняття, зміст та види муніципального господарства, загальні принципи його функціонування. Економічний, соціальний та екологічний комплекс міста. Основні завдання з управління міським господарством – 8 / 2 / - / 6 годин

ТЕМА 2. Структура міського господарства

Комплекс систем міського господарства, їх класифікація. Структурна побудова міського господарства, особливості його формування та функціонування. Сучасні вимоги і тенденції розвитку, містобудівна система, її просторова ієрархія. – 10 / 2 / 2 / 6 годин

ТЕМА 3. Господарська діяльність об'єктів міського господарства

Форми власності об'єктів міського господарства. Соціально-економічні проблеми розвитку та управління міським господарством. Програми соціально-економічного розвитку. – 10 / 2 / 2 / 6 годин

ТЕМА 4. Ресурсні потенціали міського господарства

Територіальні ресурси ; Транспортні зв'язки; Ресурси водопостачання й умови водовідведення; Екологія міста; Трудові ресурси; Енергетичні ресурси; Фінансові ресурси; Вторинні енергетичні ресурси. – 11 / 2 / 2 / 7 годин

ТЕМА 5. Вплив ресурсних обмежень на умови розвитку міст та міського господарства

Сучасні умови та категорії ресурсів розвитку міст. Стратегія сталого розвитку міст. Обґрунтування ресурсозберігаючих містобудівних вирішень. – 11 / 2 / 2 / 7 годин

ТЕМА 6. Нормативно-правова основа ведення міського господарства

Законодавча база. Державне регулювання у сфері міського господарства. Забезпечення державних та громадських інтересів при здійсненні містобудівної і господарської діяльності. – 12 / 2 / 2 / 8 годин

ТЕМА 7. Інформаційне забезпечення міського господарства

Інформаційна структура муніципального господарства. Етапи формування інформаційної системи. Сучасні інформаційні технології у міському господарстві. Інформаційні ресурси. – 12 / 2 / 2 / 8 годин

ТЕМА 8. Сучасний стан і перспективи розвитку міського господарства в Україні

Особливості розвитку міст України в сучасних умовах. Сучасний стан та особливості галузі. Закордонний досвід ведення муніципального господарства. Перспективні шляхи розвитку міського господарства. – 12 / 2 / 2 / 8 годин

ТЕМА 9. Техніко-економічне обґрунтування та соціальні аспекти розвитку міського господарства

Техніко-економічне обґрунтування розвитку міського господарства. Соціально-економічна оцінка міського господарства. Шляхи соціально-економічного оздоровлення міського середовища. Проблеми його гуманізації. – 12 / 2 / 2 / 8 годин

Змістовий модуль 2. Основні системи і підгалузі міського господарства 97 / 18 / 14 / 65 годин

ТЕМА 10. Житлове господарство

Завдання та структура житлового господарства. Загальні вимоги до формування та утримання житлової території міста. Структурні одиниці сільбищної території. Управління житловим господарством міста. Форми житлово-експлуатаційних об'єднань. – 12 / 2 / 2 / 8 годин

ТЕМА 11. Дорожнє господарство

Містобудівні вимоги до формування і розвитку вулично-дорожньої мережі міста. Проблеми забезпечення руху транспорту та пішоходів, стоянок автотранспорту у сучасних містах. Задачі з утримання вулично-дорожньої мережі міста. Утримання міських вулиць в особливих умовах (зимовий, паводковий та осінній періоди). – 12 / 2 / 2 / 8 годин

ТЕМА 12. Транспортне міське господарство

Склад транспортного міського господарства. Транспортне обслуговування міського населення в сучасних умовах. Основні експлуатаційні показники міського транспорту. Управління міського транспорту. – 9 / 2 / 2 / 5 годин

ТЕМА 13. Зелене господарство

Зелені насадження – складова міського господарства. Особливості виробничих процесів у зеленому господарстві. Проблеми зеленого господарства міст України. Задачі покращення стану зеленого господарства у сучасних містах України. – 12 / 2 / 2 / 8 годин

ТЕМА 14. Системи інженерного забезпечення міст

Інфраструктура систем життєзабезпечення міст. Експлуатаційні управління та їх об'єднання. Диспетчеризація систем інженерного забезпечення. Проблеми та перспективи розвитку систем життєзабезпечення міст. – 12 / 2 / 2 / 8 годин

ТЕМА 15. Системи санітарного благоустрою

Інфраструктура систем санітарного благоустрою. Збирання і видалення твердих відходів. Прибирання міських територій. Організація робіт з вивезення сміття. Утилізація міських твердих відходів. – 12 / 2 / 2 / 8 годин

ТЕМА 16. Системи освітлення міських територій

Задачі освітлення міських територій. Умови формування освітлення міських територій: освітлення транспортних і пішохідних розв'язок і споруд; особливості освітлення житлових масивів, парків, скверів, бульварів та окремих споруд. Елементи освітлення міських територій. Організація робіт з освітлення міських територій. – 12 / 2 / 2 / 8 годин

ТЕМА 17. Специфічні підсистеми міського господарства

Протипаводкові, протизсувні, дренажні системи та споруди. Особливості утримання систем інженерного захисту територій. Охорона навіколишнього середовища. Системи захисту від шуму, вібрації, випромінювання електричних та магнітних полів. Охорона пам'яток історії та культури. Готельне господарство. Ритуальні служби. – 13 / 4 / - / 9 годин

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

(оцінка в балах, максимум 60 балів для кожного модуля)

1. Визначення обсягів об'єктів міського господарства для заданого міста (8 балів)
2. Визначення структурних підрозділів міського господарства (на прикладі конкретного міста) (4 бали)
3. Визначення ресурсних потенціалів міського господарства (на прикладі конкретного міста) (4 бали)
4. Експертна оцінка ресурсних потенціалів міського господарства (на прикладі конкретного міста) (4 бали)
5. Складання балансу території міста (4 бали)
6. Визначення інформаційної структури міського господарства (на прикладі конкретного міста) (4 бали)
7. Оцінка сучасного стану і перспектив розвитку міського господарства (на прикладі конкретного міста) (4 бали)
8. Визначення видів та обсягів послуги з утримання житлової території (4 бали)
9. Оцінка дорожнього господарства (на прикладі конкретного міста) (4 бали)
10. Визначення режимів роботи маршрутного транспорту (4 бали)
11. Паспортизація зелених насаджень (5 балів)
12. Планові показники експлуатаційних організацій водопостачання (4 бали)
13. Визначення площ та обладнання санітарного благоустрою міста (4 бали)
14. Визначення раціональних способів освітлення міських територій (3 бали)

Наведені теми лекційних і практичних занять відносяться до всіх видів і форм навчання, а кількість годин – тільки при їх вивченні в аудиторіях на денній формі навчання.

Для заочної форми навчання кількість аудиторних годин становить:

- для 1-го модуля: 2 год лекцій і 8 год практичних занять;
- для 2-го модуля: 2 год лекцій і 10 год практичних занять.

При індивідуальному дистанційному вивченні дисципліни кількість годин роботи з викладачем встановлюється індивідуально.

Форми та методи навчання

Лекції, презентації, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, ситуаційні дослідження, навчальна дискусія, дебати.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Персональні комп'ютери, ноутбуки або планшети, програмне забезпечення MS Windows, доступ до Інтернет, платформа дистанційного навчання Moodle

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, вчасно виконати практичні завдання та здати модульні контролі знань. В результаті можна отримати такі **обов'язкові** бали:

- до **60 балів** – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять (поточна практична складова оцінки);

- до **40 балів** – на модульних контролях.

Усього – до **100 балів**.

Розподіл балів за змістовими модулями (між модульними контролями):

МК1 і МК2 – по 20 балів.

Поточна складова оцінки (у межах 60 балів) крім наведених вище балів за вчасне та якісне виконання практичних занять може включати **додаткові бали** оригінальні рішення, конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни тощо.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Базова література

1. Ткачук О.А. Міське господарство. Навч. посібник. Рівне : НУВГП, 2018. 244 с
2. Бабаєв В.М., Рищенко Т.Д., Завальний О.В., Линник І.Е., Чорноносова Т.О., Ткачук О.А., Гайко Ю.І., Мороз Н.В. Проектування міських територій. Підручник. Харків : ХНУМГ, 2019. – ч. 2. 544 с.
3. Ключниченко Є.Є., Лісніченко С.В., Рейцен Є.О., Денисенко Н.О. Житлово-комунальне господарство міст. – К.: КНУБА, 2010. – 248 с.

Допоміжна література

1. ДБН Б.2.2-12:2019. Державні будівельні норми України. Планування і забудова територій. – К.: Мінрегіонбуд України.
2. Закон України «Про основи містобудування». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>
3. Закон України «Про планування і забудову територій». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1699-14>
4. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>
5. Інструкція з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України. – Мінбуд України, наказ від 24.12.2001 № 226. К. – 16 с.
6. Постанова Верховної ради України «Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1359-14>
7. Ткачук О.А. Міські інженерні мережі: навч. посіб. / О.А. Ткачук – Рівне: НУВГП, 2015. – 412 с.
8. Шилова Т.О. Міське комунальне господарство. – К.: КНУБА, 2006. – 272 с.

Методичне забезпечення дисципліни

1. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Міське господарство» (модуль 1) для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Міське будівництво та господарство» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» денної і заочної форм навчання [Електронне видання] / Ткачук О. А., Рівне : НУВГП, 2021. – 33 с. (Шифр 03-04-72М)
2. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Міське господарство» (модуль 2) для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» освітньо-професійної програми «Міське будівництво і господарство» другого (магістерського) рівня усіх форм навчання / О.А. Ткачук. Рівне : НУВГП, 2023. 30 с. (Шифр 03-04-084М)

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Законодавство України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
3. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6). URL: <http://www.lib.rv.ua/>
6. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: <https://lib.nuwm.edu.ua/>
7. Кафедра Міського будівництва та господарства. URL: <http://nuwm.edu.ua/nni-ba/kaf-mbg>
8. Житлово-комунальне господарство / Періодика журналів. URL: https://www.slideshare.net/journal_jkg/2010-10692593
9. Містобудування та територіальне планування / Науково-технічні збірники. – К.: КНУБА. URL: <https://library.knuba.edu.ua/node/45>

Всі навчально-методичні матеріали (силабус, методичні вказівки, навчальні посібники, ДБН, ДСТУ, презентації, контрольні питання) вільно доступні на сторінці навчальної дисципліни в Навчальній платформі НУВГП: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=792>

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Критичне мислення, аналітичні навички, основи екологічної та економічної грамотності, здатність логічно обґрунтовувати позицію, комунікаційні якості, планування та інші.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>, за яким і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно з правилами ННЦНО <https://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf>

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем: <https://exam.nuwm.edu.ua/mod/forum/view.php?id=8705>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Документами Центру неформальної освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/centr-neformalnoji-osviti/dokumenty>

Правила академічної доброчесності

Всі здобувачі, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП (<https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>)

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Вимоги до відвідування

Лекції і практичні заняття будуть у режимі офлайн або онлайн за допомогою Google Meet за лінком: <https://meet.google.com/icm-xyst-cve>. Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Консультації будуть у режимі онлайн за допомогою Google **Meet** або **Viber** у домовлений час зі студентами.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

У випадку пропуску заняття (лікарняні, мобільність тощо). відпрацювати можна самостійно і під час консультацій, надавши викладачу реферат лекції чи звіт практичного заняття після самостійного вивчення пропущеного заняття за матеріалами на платформі MOODLE: <https://exam.nuwm.edu.ua/mod/forum/view.php?id=8705>

Автор
Професор КМБГ

Олександр ТКАЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1029
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100